

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж»
Білоруська державна сільськогосподарська академія (Білорусь)
Жешувський університет (Польща)
Поморська Академія в Слупську (Польща)
Старопольська Вища Школа в Кельцях (Польща)
Гартмут Дюбек Товариство економічного і структурного розвитку з обмеженою
відповідальністю (Німеччина)
Вінницький національний аграрний університет
ВСП «Львівський навчально-науковий центр професійної освіти» Національного
педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова
Подільський державний аграрно-технічний університет
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»
Таврійський державний агротехнологічний університет
Харківський національний аграрний університет ім. В. Докучаєва

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Наука і освіта в інтелектуально-інноваційному розвитку суспільства»,
присвяченої 60-річчю навчального закладу ВП НУБіП України
«Бережанський агротехнічний інститут» – «Бережанський агротехнічний
коледж»

16-17 травня 2019 року

м. Бережани

УДК 001.89:37

*Рекомендовано Вченою радою ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
(Протокол № 9 від 21.03.2019 року)*

Рецензенти:

О. Д. Гудзинський, доктор економічних наук, професор

О. Ю. Єрмаков, доктор економічних наук, професор

В. К. Савчук, доктор економічних наук, професор

В. В. Козирський, доктор технічних наук, професор

Редакційна колегія:

д.е.н, проф. С. А. Нестеренко (голова); к.геогр. н., ст. викладач О. Б. Греськів; к.і.н., доц. Троханяк О. С.; к.е.н. М. Р. Судомир, к.е.н., ст. викладач М. М. Лук'янова, к.пед.н. Дзюбата З. І., к.пед.н., доц. Кравчук Л. В., ст. викладач Шумінська О. Б.

Відповідальний за випуск:

доктор економічних наук, доцент С. М. Судомир

«Наука і освіта в інтелектуально-інноваційному розвитку суспільства»,
матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль: ФОП
Паляниця В. А., 2019. 447 с.

У збірнику вміщено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції **«Наука і освіта в інтелектуально-інноваційному розвитку суспільства»**, що відбулася 16-17 травня 2019 року у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» – «Бережанський агротехнічний коледж».

Збірник охоплює основні напрями економічних, енергетичних, технічних, екологічних, юридичних та педагогічних наук

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

ISBN 978-617-7331-80-2

@ ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

@ ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж»

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА		17
Бурдаш Уляна Євгенівна, Дудка Уляна Теодозіївна	До питань сутності інтелектуального капіталу	17
Боднар Ольга Ярославівна	Державне регулювання інвестиційного розвитку аграрного сектору економіки України	19
Баришевська Інна Володимирівна, Полторак Анастасія Сергіївна	Концептуальні засади впливу інституцій на розвиток сільськогосподарських підприємств	20
Гудзинський Олексій Дмитрович	Синтез науки і освіти в розвитку інтелектуалізації соціально-економічних систем	23
Гайворонська Інна Віталіївна	Сучасні підходи до брендингу територій, особливості брендингу дестинацій	24
Герасимів Зоряна Миколаївна, Круглій Катерина Олегівна	Інноваційний розвиток сільського господарства	26
Данилюк Микола Олексійович	Про партнерство між освітою, наукою та підприємництвом	28
Дворська Людмила Ананіївна	Формування кластерної моделі розвитку сільського зеленого туризму в Україні	32
Єрмаков Олександр Юхимович	До проблеми формування і використання потенціалу інноваційно-орієнтованих сільськогосподарських підприємств	34
Замора Оксана Ігорівна, Хомич Олександр Юрійович	Проблеми реалізації політики сільського розвитку	37
Орлова-Курилова Ольга Володимирівна	Сучасні методи оцінювання інноваційного потенціалу	39
Руженський Микола Мусійович	Основні вектори реформування системи вищої освіти України	41
Малиш Ірина Анатоліївна	Особливості інноваційної діяльності підприємств аграрного сектору	42
Меленчук Любов Іванівна	Використання інноваційних освітніх технологій при формуванні конкурентоспроможного спеціаліста	44
Нестеренко Світлана Анатоліївна	Інституційна парадигма міжнародної конкурентоспроможності вітчизняних	47

	підприємств	
Пеняк Юлія Сергіївна, Сафронська Ірина Михайлівна	Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства	49
Савчук Василь Кирилович	Аналітичний синтез в обґрунтуванні управлінських рішень	51
Судомир Світлана Михайлівна	Формування і використання інтелектуального потенціалу підприємства	53
Ярема Любов Василівна, Капустяк Наталія Степанівна	Інноваційний розвиток сільського господарства	55
РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІКА, СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ, ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОЛОГІЯ		57
Агєєва Ірина Вікторівна	Вплив організаційної культури на ефективність та розвиток організацій	57
Баланюк Іван Федорович, Шанюк Ольга Михайлівна	Фактори впливу на облікову політику підприємства	59
Боднар Олена Андріївна, Товстенко М. Ю., Тен О. Є.	Фінансово-економічна безпека комерційних банків України	61
Боднар Ореста Володимирівна, Родчин Алла	Еволюція поглядів на поняття «доходи» як об'єкта обліку	63
Бочарова Наталія Олександрівна, Клімова Анастасія Сергіївна	Теоретичні аспекти опору змінам	65
Васильківський Дмитро Миколайович	Світовий досвід формування систем корпоративного управління	67
Векслер Дмитро Михайлович	Антикризовий маркетинг у структурі управління підприємством	69
Гурська Ірина Степанівна, Чопей Юрій Володимирович	Функціонування ринку молока та молочних продуктів в Україні	71
Герчанівська Світлана Валеріївна, Мазур Віталій Васильович		73
Грей Юрій Миколайович	Основні засоби як економічна категорія Мотиваційне забезпечення підвищення ефективності управління сільськогосподарських підприємств	75
Греськів Олена Богданівна	Потенціал підприємства: еволюція трактування	77
Габор Володимир	Механізм поглиблення інтеграційних	79

Семенович Гловин Надія Миронівна	процесів в аграрній економіці Дослідження процесів сорбційного очищення стічної води, використовуючи метод комплексометричного титрування	81
Vyacheslav Hopost, Andrew Ivanche, Viktoriya Stadnyk Vyacheslav Hopost, Andrew Ivanche, Строкаль Віта Петрівна Драбчук Наталія Юрїївна	Soil sciense as a science Екологічний контроль якості земельних ресурсів селянського фермерського господарства «Нива»	84 86
Дворник Інна Володимирівна Дудка Уляна Теодо- зіївна, Тернова Ірина Валер'янівна Жибак Мирон Миколайович Жуковський Максим Олегович	Основні показники економічної ефективності використання земельних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах Демографічна ситуація в Україні як фактор сталого розвитку Інноваційна модель розвитку економіки	88 90 92
Іванюк Тетяна Леонідівна Лук'янова Марія Михайлівна Лімаренко Світлана Миколаївна Літвінов Віталій Іванович Леськів Ігор Юрійо- вич, Шеленко Діана Іванівна, Нетреб'як Алла Вікторівна Лаврук Віталій Валерійович	До питання розвитку сільських територій в умовах децентралізації Теоретичні засади управління конкурентоспроможністю підприємств: системний підхід Теоретичні підходи до визначення поняття земельні відносини Роль організацій громадянського суспільства в сільському розвитку Формування ефективних напрямів збуту продукції підприємства Особливості формування фонду споживання сільськогосподарських підприємств Класифікація та роль підприємств в умовах підприємництва	94 96 98 99 101 103 105
Лаврук Оксана Степанівна, Лаврук Сергій Віталійович Лункіна Тетяна Іва- нівна, Бурковська	Використання результатів зйомок для складання картографічного матеріалу отримання даних про кількість і якість земель Особливості концепції організаційної культури в середовищі публічного управління Сутність фінансової інклюзивності та її прояви в Україні	107 109 111

Алла Валентинівна Качмар Оксана Василівна, Солярчик Роксолана	Людський капітал як об'єкт бухгалтерського обліку аграрних підприємств	113
Колос Зеновій Васильович	Розвиток матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств	114
Кочетков Олексій Васильович	Методологічна основа капіталізації підприємств	116
Корінець Юрій Ярославович, Хірівський Роман Петрович	Вплив ерозії на гірські лісові ґрунти Українських Карпат	118
Лозінська Любов Дмитрівна	Економічна вигода використання гідропонної системи поливу в тепличних господарствах закритого ґрунту	120
Матковський Петро, Тимінський Р.І.	Модернізація комунікації як основи дистрибуції на підприємствах	122
Македон Галина Миколаївна	Ринок аграрного страхування України: сучасний стан та перспективи розвитку	124
Мальований Мирослав Степанович, Захарів Орест Ярославович	Синтез добрив шляхом адсорбції елементів живлення природними сорбентами із промислових та сільськогосподарських відходів	126
Мельник Людмила Юріївна	Моделювання інтеграції освіти, науки та виробництва в економіці знань	127
Мельник Ольга Іванівна, Пальчик Юлія Олександрівна	Сучасний стан та перспективи розвитку аграрного сектора економіки України	130
Носко Василь Любомирович	Екологічні ризики застосування пестицидів в агроecosystemі	132
Овчарик Зоряна Дем'янівна, Кий Андрій Володимирович	Удосконалення організації та методики обліку операцій з покупцями і замовниками	134
Онуфрик Уляна Володимирівна	Екологічні аспекти агропромислового виробництва	136
Лисак Інна Василівна	Удосконалення організації та методики обліку операцій з покупцями і замовниками	138
Павлів Олег Володимирович, Глива Ольга Петрівна	Підвищення ефективності водокористування – фактор розвитку сільських територій	140
Панченко Ольга Дмитрівна	Особливості управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах	142
Петренко Наталія	Упровадження сучасних новітніх технологій	144

Іванівна	навчання при викладанні дисципліни «Фінансовий облік 2»	
Полушин Анастасія Ігорівна, Шевчук Юлія Романівна	Особливості облікової політики підприємства у частині запасів	146
Редько Людмила Іванівна	Системний підхід до прийняття рішень в процесі логістичного менеджменту	148
Романенко Тетяна Василівна	Проблеми аналізу фінансового стану підприємства	150
Росоха Володимир Васильович, Петриченко Олександр Анатолійович	Удосконалення економічних відносин у молочній сфері	152
Савка Марія Володимирівна, Мурдзяк Тетяна Василівна	Етика і етикет керівника фермерського господарства	154
Соловійов Андрій Ігорович	Використання cals-технологій в управлінні аграрним сектором економіки	156
Синяєва Людмила Василівна	Оцінка якості життя населення України	158
Славіна Наталія Анатоліївна	Теоретичні аспекти антикризового управління підприємством	161
Сергієнко Сергій Сергійович, Кочетков Олексій Васильович	Децентралізація та її вплив на використання земельних угідь в агропромисловому комплексі України	163
Сіренко Наталя Миколаївна, Мікуляк Катерина Анатоліївна	Необхідність регулювання розвитку аграрного сектора в ринковому середовищі	165
Сливінська Оксана Богданівна, Пасемник Андрій Богданович	Економічний зміст грошових коштів	167
Соколовська Ірина Ярославівна, Олійник Оксана Михайлівна	Біоіндикація як метод екологічного дослідження	169
Стемковська Ірина Вікторівна	Методи визначення собівартості одиниці сільськогосподарської продукції	171
Степанов Євгеній, Татарчук Тетяна, Стадник Вікторія Павлівна	Біологічна хімія	173
Кривошея Євгенія Володимирівна	Історичний підхід до визначення поняття «Підприємництво»	174

Твердохліб Ігор Вікторович, Спирін Анатолій Володимирович	Аналіз технології збирання насіння багаторічних трав	176
Stadnyk Viktoriya	Clean production in Ukraine: state and prospects	178
Ушкаренко Юлія Вікторівна	Державне регулювання та підтримка аграрного виробництва	180
Федоренко Людмила Володимирівна, Карпенко Наталія Миколаївна	Перспективи розвитку бухгалтерського обліку	182
Фльонц Оксана Богданівна	Економічний зміст розрахунків з оплати праці	184
Федуняк Ігор Осипович, Кріль Володимир	Вплив якості зерна на його ціноутворення	186
Христенко Галина Михайлівна	Ринок органічної продукції світу та України: сучасний стан та проблеми його формування	188
Хірівський Роман Петрович	Формування та розвиток земельних ресурсів об'єднаних територіальних громад в умовах реформи децентралізації	190
Khirivsky Petro Romanovich, Korinets Yuriy Yaroslavovich	Environmental assessment of heavy metal content in the fall of vegetation and the soil of the natural reserve "Roztochya"	192
Чикуркова Алла Дмитрівна	Міжнародний досвід оцінки ефективності публічного управління	194
Чинчик Олександр Сергійович, Сідлецька Оксана Миколаївна	Вплив на урожайність сої сучасних біопрепаратів комплексної дії	196
Чумарна Франя Петрівна	Збережемо землю для наступних поколінь	199
Чорна Наталія, Сновида Марія	Забруднене навколишнє середовище – екологічна проблема людства	201
Шкільний Олександр Олексійович	Конкурентне позиціонування підприємств у сфері сільського туризму та гостинності	202
РОЗДІЛ 3. ЕНЕРГЕТИКА, АВТОМАТИКА ТА ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ		205
Будзанівський Микола Русланович, Бунько Василь Ярославович	Аналіз технологічних втрат електричної енергії в системі енергозабезпечення	205
Бунько Василь Ярославович, Дарморіс Петро Михайлович	Аналіз деяких одиничних показників надійності системи електропостачання	207
Бондаренко Світлана	Інтелектуальні технології в формуванні нової	209

Анатоліївна	моделі ринку електричної енергії	
Горобець Валерій	Розробка нового теплообмінного обладнання	211
Григорович, Богдан	для когенераційних установок	
Юрій Олександрович		
Гайдукевич Світлана	Вплив надійності електротехнічних виробів	213
Василівна, Семенова	на інтенсивність відмов при їх експлуатації	
Надія Павлівна		
Галанджій Данило	Дослідження енергетичних характеристик	216
Андрійович, Герасим-	молочних сепараторів	
чук Олег Ігорович		
Dudnyk Alla	Mathematical model of resource-effective control system for vegetable growing modes in greenhouses	218
Дудар Оксана	Переваги електромагнітних методів впливу	220
Петрівна	на рослинні об'єкти	
Заблодський Микола	Визначення ефективності метанового	222
Миколайович, Клен-	бродіння пшеничної соломи в залежності від	
дій Петро Богданович	подрібнення та обробки електромагнітним полем	
Іванов Анатолій	Застосування мікропроцесорних терміналів	224
Антонович, Бунько	для релейного захисту та автоматики на	
Василь Ярославович	підстанціях	
Кудра Сергій Михай-	Аналіз впливу розосереджених джерел енергії	226
лович, Бунько Василь	(РДЕ) на режими роботи електричних мереж	
Ярославович		
Клендій Петро Богда-	Дослідження ефективності низько-	228
нович, Клендій	енергетичної електромагнітної технології	
Галина Ярославівна	активації насіння тепличних культур	
Рудницький Борис	Енергозберігаючий привод сепаратора	230
Олександрович,	комбікормів	
Омельянов Олег		
Миколайович		
Лендел Тарас	Комп'ютерно-інтегрована система керування	232
Іванович	температурним режимом в теплиці	
Любовіцький Микола,	Підвищення ефективності вітроелектричних	234
Соловей Іван	установок при електропостачанні	
Михайлович	автономних споживачів	
Мазур Віталій, Бунько	Впровадження системи релейного захисту	236
Василь Ярославович	електроустаткування та ліній електропередач на базі мікропроцесорних пристроїв	
Нестеренко Олексій	Можливості використання лігніно-	238
Вікторович, Колодій-	целюлозної маси в якості субстрату	
чук Любомир	біогазових установок	
Семенович		

Оберська Ірина Володимирівна, Оберська Надія Василівна	Поліуретан-енергоєфективний матеріал	240
Островський Микола, Бунько Василь Ярославович	Аналіз роботи та використання елегазового електрообладнання в електроенергетиці	242
Пилипишин Іван, Соловей Іван Михайлович	Енергоощадні технології приготування та роздавання кормів	244
Потапенко Микола Валентинович, Битківський Віктор Миколайович	Визначення експлуатаційного показника технічного стану електрообладнання технологічних ліній	246
Потапенко Микола Валентинович, Шаршонь Віталій Любомирович	Енергоєфективна система регулювання температурного режиму електроакумуючої теплової установки	248
Савченко Віталій Васильович, Синявський Олександр Юрійович, Бурлака Світлана Олександрівна	Передпосівна обробка насіння овочевих культур у магнітному полі	250
Сухоцький Василь Іванович, Рамш Василь Юрійович	Обґрунтування системи приточно-витяжної установки	252
Семенов Олександр Олексійович	Обґрунтування енергоєфективності застосування плівкових інфрачервоних нагрівачів	254
Троханяк Віктор Іванович	Удосконалення системи охолодження в пташнику	256
Чміль Анатолій Іванович	Дослідження енергетичної ефективності еколого-біотехнічних систем	258
Шворов Сергій Андрійович, Антипов Євген Олексійович	Заходи з інтенсифікації процесів анаеробного збродження у діючих реакторах біогазових установок в умовах помірно континентального клімату	259
Ярош Ігор Володимирович, Рамш Василь Юрійович	Дослідження електроприводу доїльної установки	261
РОЗДІЛ 4. ПРОБЛЕМИ НАДІЙНОСТІ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ МАШИН І ЗАСОБІВ МЕХАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА		263
Білик Степанія Григорівна	Дослідження пошкоджень бульб картоплі робочими органами сільськогосподарських машин	263

Дубчак Наталія Анд- ріївна, Смаль Любо- мир Володимирович	Переміщення вороху по завантажувальному транспортері	265
Дня Володимир Іва- нович, Леськів Мико- ла Степанович	Альтернативна технологія збирання зернових культур методом обчісування	267
Логуш Іван Володи- мирович, Кирик Олег Михайлович	Дослідження техніко-економічних показників дизельного двигуна під час роботи на біомінералізованому паливі	269
Ліннік Андрій Юрійович	Твердопаливний теплогенератор тривалого горіння	271
Семенів Ігор Іля- рович, Довгий Роман Васильович	Вплив машинно-тракторних агрегатів на екологічність аграрного сектора	273
Солтисюк Віктор Іванович, Федунь Ігор Ігорович	Розробка експериментального сошника для підгрунтового-розкидного посіву зернових культур	275
Фльонц Олег Володимирович	Якісні показники не зернової частини врожаю для виробництва біогазу та органіко-біомінералізованих добрив	277
Яциків Мирослав Михайлович	Особливості вирощування пайзи як кормової культури	279
РОЗДІЛ 5. АГРОІНЖЕНЕРІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ		282
Гороть Євген Васильович	Моделювання робочого процесу гвинтового конвеєра в період пуску	282
Драган Андрій Петрович	Моделювання процесу формоутворення гвинтових гофрованих заготовок	284
Логуш Іван Володи- мирович, Чвартаць- кий Ігор Іванович, Фльонц Ігор Володимирович	Обґрунтування технологічної схеми біогазової установки інтенсивної ферментації біомаси	286
Карась Василь Іванович	Гармонізація національних стандартів України	288
Клендій Микола Богданович, Клендій Марія Іванівна	Робочий орган із гвинтової поверхні як альтернатива ґрунтообробним дискам	290
Фльонц Ігор Володимирович	Твердопаливний котел на сипучому органічному паливі	292
РОЗДІЛ 6. АГРОІНЖЕНЕРІЯ ТА МАШИНОБУДУВАННЯ		295
Чвартацький Ігор Іванович	Конструктивно-технологічний аналіз апаратів точного висіву насіння	295
Чвартацький Ігор Іванович, Грабар	Дослідження кінематики руху вантажу у середньошвидкісному гвинтовому конвейєрі	297

Андрій Володимирович	– змішувачі із осьовим коливанням шнека	
Полевода Юрій Алікович	Розробка обладнання для переробки волоських горіхів	299
РОЗДІЛ 7. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ТЕХНІКИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ АПК		301
Адамів Степан Станіславович	Шляхи зменшення негативного впливу на стан навколишнього середовища від утилізації відходів упаковки	301
Барбарич Степан Орестович, Синовець Михайло Степанович	Використання навчально-діагностичного стенда при визначенні неполадок безконтактної системи запалювання ДВЗ	303
Ковбаса Володимир Петрович, Ярошук Роман Олександрович	Про розв’язання задачі взаємодії пневматичного ведучого колеса з ґрунтом	305
Сас Людмила Степа- нівна, Татчин Світла- на Григорівна, Мат- війчук Лілія Володи- мирівна	Оцінка ефективності функціонування технологій маркетингу у діяльності сільськогосподарських підприємств	307
Синовець Михайло Степанович, Барба- рич Степан Оресто- вич	Переобладнання комбайна СК-5 для збирання сіна	309
Цидило Іван Микола- йович, Замора Ярос- лав Петрович	Переваги застосування вбудованих комп’ютерних систем над персональними комп’ютерами в АПК	310
Матвійшин Петро Володимирович	Дослідження зносостійкості сталей в абразивному середовищі	312
РОЗДІЛ 8. ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ, ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ		314
Білан Людмила Васи- лівна, Якимович Ольга Михайлівна	Методика вивчення економістами дисциплін математичного циклу	314
Лецишин Оксана Ми- хайлівна, Михайли- шин Маріанна Степанівна	Використання математичного пакету scilab при вивченні дисциплін «комп’ютерна обробка екологічної інформації», «алгоритми і методи обчислення»	316
Качурівський Володи- мир Орестович, Качурівська Ганна Михайлівна	Моделювання виводу інформації, обов’язкової для оприлюднення на сайті закладу вищої освіти	318
Кондрат Роман	Конфігурація екрану та проекторів у	320

Ярославович	динамічних універсальних оптичних системах	
Калиній Ірина Василівна	Редакційно-видавничі процеси в умовах комп'ютерних технологій випуску видань	322
РОЗДІЛ 9. ЮРИДИЧНІ, ІСТОРИЧНІ І ПОЛІТИЧНІ НАУКИ		324
Довгань Олександр Дмитрович	Щодо корпоративної культури кібербезпеки наукових установ	324
Дорогих Сергій Олександрович	Електронний парламент як базис побудови національної системи нормативно-правових актів	326
Скулиш Євген Деонізієвич	Окремі аспекти детермінації злочинності	329
Скулиш Юлія Іванівна	Теоретична сутність пенсійного забезпечення в Україні	330
Шевченко Наталія Олександрівна	Наукова спадщина М. О. Максимовича як історика Київської Русі	332
РОЗДІЛ 10. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО		336
Бідолах Дмитро Ілліч	Вдосконалення процесу проведення інвентаризації та класифікації стану газонів	336
Гринюк Юрій Григорович	Моніторинг інтродукції деяких перспективних для України деревних видів	338
Кузьович Василь Степанович, Антонійчук Валентин Мирославович	Особливості формування захисних насаджень на крутосхилах кременецьких гір	340
Кий Андрій Володимирович	Ефективні трелювальні засоби для гірських лісорозробок	342
Кий Володимир Васильович, Козак Олександр Олександрович	Пластикові лотки з пониженим коефіцієнтом тертя для спуску деревини в гірських умовах Карпат	344
Лисак Галина Антонівна, Панас Наталія Євгенівна	Аналіз стану дендрофлори парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Дублянський»	346
Міськевич Михайло Іванович, Бідолах Дмитро Ілліч	Вдосконалення процесу інвентаризації зелених насаджень на прикладі призамкового парку в місті Бережани	348
Підховна Світлана Михайлівна	Скала-Подільський парк: минуле та сьогодення	350
Тиманська Оксана Богданівна, Шукель Ігор Володимирович	Рекреаційний напрям рекультивації кар'єрів Тернопільської області	352
Трентовський Володимир Володимирович, Гудима Володи-	Бучини бережанщини: економічна, екологічна роль та сучасне лісівництво в них	354

мир Дмитрович, Брилінський Сергій Маркіянович			
РОЗДІЛ 11. ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ, СОЦІОЛОГІЯ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА СПОРТ			359
Заворотна Савіцький Тарас	Надія,	Психологія стадної поведінки	359
Лещук Іванович	Василь	Людська психіка. Релігійні кризи	361
Максюта Микола Єгорович, Олександра Максимівна, Мазур Вікторія Юріївна	Соколова	Аксіологія сакральності соціально-філософських ідей	363
Максюта Микола Єгорович, Олександра Максимівна	Соколова	Мова як гідність нації і гідність національної мови: до історико-філософських імплікацій проблеми	365
Максюта Єгорович	Микола	Гідність самоздійснення особистості	366
Соколова Олександра Максимівна		Соціально-філософські виміри громадянського суспільства: потенціал особистісності життєздійснення людини	369
РОЗДІЛ 12. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ			371
Bilan Natalia		Kompetenzansatz in der berufsausbildung zukünftiger ingenieur-energetiker	371
Barylko Tetyana		Vaccinations for Children Should be Mandatory	373
Бойко Іванівна, Ганна Іванівна	Олександра П'єнтак	Образ матері в поезії Шевченка	374
Гаховський Володимир Тадейович, Калатало Олег Васильович		Використання інформаційно-комунікаційних технологій при вивченні предмету «Захист Вітчизни»	376
Гавришків Григорівна	Надія	Метод проектів як засіб реалізації особистісного орієнтованого навчання	378
Гринкевич Володимирівна	Ірина	Самостійна робота студентів з іноземної мови – невід'ємна частина навчального процесу	381
Голод Наталія	Надія, Бойко	"Про нас знають, до нас їдуть, з нами консультуються" (Бережанський краєзнавчий музей)	383
Дьомін Анатолійович	Олександр	Особливості вивчення сільськогосподарської техніки у практичній підготовці інженерів аграрного профілю	386

Dziubata Zoriana	Motivating adolescents to learn esl/esp at agrotech-nical higher educational establishments	388
Зборівська Оксана Мирославівна, Зінчук Лілія Василівна	Мандрівні друкарні на західних землях України	389
Ухман Ростислав Васильович	Використання цифрових та віртуальних лабораторій під час проведення шкільного фізичного експерименту	392
Калатало Олег Васильович	Сучасний стан навчання програмуванню у закладах вищої освіти	394
Кізима Ірина Вікторівна	Розвиток професійної компетентності педагога засобами самоосвіти	396
Колісник-Гуменюк Юлія Ігорівна, Гуме- нюк Василь Васильо- вич	Загальні мотивувальні чинники, що впливають на привабливість країни і вибір студентами місця навчання	398
Кізан Роксолана Ярос- лавівна, Ковальська Людмила Володими- рівна	Впровадження інтерактивних методів навчання в навчальному процесі при викладанні дисципліни «іноземна мова»	401
Кульчинська Наталя Зіновіївна	Використання платформи дистанційного навчання moodle для підвищення ефективності контролю знань студентів	403
Роман Лариса Халімівна	Використання тестування як форми контролю знань	405
Рудник Валентина Іванівна	Використання хмарних технологій у навчальному процесі	407
Луговий Богдан Васильович	Роль громадських організацій у формуванні сільського туризму	409
Kravchuk Liliia	The main trends of foreign language learning in the period of state independent	411
Ломницька Роксолана Ярославівна	Використання методу проектів на практичних заняттях з фізики	413
Макух Ольга Іванівна	Диференційований підхід в умовах особистісно-орієнтованого навчання	415
Мехбалієва Наталія Анатоліївна	Адаптація майбутнього агронома до професійної діяльності: перспективи розвитку	417
Михнюк Сергій Вікторович	Підготовка соціальних працівників до фахової діяльності: провідні тенденції	419
Островська Надія Дмитрівна	Методологічні підходи до особистісно орієнтованого навчання студентів агротехнічного інституту	421
Орейда Віра Михай-	Сторітелінг-неординарний метод навчання	423

лівна, Фурдей Василь Володимирович			
Опальчук Віталійович	Богдан	Особливості підготовки майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності у сфері дозвілля	425
Процик Галина Васи- лівна, Куца Світлана Іванівна		Використання методів критичного мислення на заняттях гуманітарного циклу (української та англійської мов)	427
Посвятовська Богданівна	Ольга	Активізація пізнавальної діяльності при формуванні інформаційних компетенцій майбутніх фахівців	429
Сліпчишин Василівна	Лідія	До питання проектно-технологічної діяльності майбутніх робітників	431
Синишин Віталіївна	Леся	Місце неформальної освіти в процесі підготовки студентів закладів вищої освіти	433
Циган Ірина Павлівна		Освіта як цінність сучасного суспільства	435
Штогрин Степанович	Сергій	Застосування концепції «перевернутий клас» в системі підготовки студентів окр	438
Вовк Степанівна	Ганна	«молодший спеціаліст»	
Юдіна Андріївна	Анна	Правове навчання майбутніх фахівців як педагогічна проблема	440
Юрчишин Іванівна	Наталія	Оптимальне поєднання методів та принципів навчання під час викладання спецдисциплін	442
Якимович Михайлівна, Людмила Василівна	Ольга Білан	Ефективні методи формування професійно-творчої компетентності майбутніх фахівців	444

З напрямків удосконалення економічної складової механізму державного регулювання інвестиційного процесу в аграрному секторі слід звернути увагу на обґрунтованість законопроектів та інших інструментів у рамках формування вітчизняної моделі державної підтримки аграрної сфери, яка повинна вирішити проблемні аспекти розвитку вітчизняного сільськогосподарського виробництва. Отже, для інвестиційного забезпечення аграрного сектора економіки необхідна виважена державна підтримка. Держава має виконувати функції гаранта стабільності інвестиційного клімату за рахунок проведення регламентованої та передбачуваної податкової, амортизаційної, митної, цінової та кредитної політики.

Список використаних джерел:

1. Інноваційна Україна 2020: національна доповідь/ за заг. ред. В.М. Гейця та ін. ; НАН України. К., 2015. 336 с.
2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII /Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. ст. 646 (Редакція від 06.11.2014 р., підстава 1206-18). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
3. Програма розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 р. № 389. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/389-2011-п>.

Баришевська Інна Володимирівна,

к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївського національного аграрного університету

Полторак Анастасія Сергіївна,

к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївського національного аграрного університету

м. Миколаїв,
Україна

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВПЛИВУ ІНСТИТУЦІЙ НА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Інституції виступають синергетичним поєднанням можливостей та обмежень розвитку аграрного сектора, структуруючи його взаємовідносини, поєднуючи у собі систему факторів, організаційних складових, процесів і результатів їх дії, вони являють собою складну діалектичну категорію. Проте, значний перелік визначення базових понять інституціоналізму не зумовлює однозначного їх трактування без розуміння висхідних основ інституцій, що є основою розуміння категорії, визначення якого дасть можливість адекватно окреслити їх роль в окремих сферах господарювання, зокрема аграрній [3].

Проблемним аспектам розвитку економіки з точки зору інституціоналізму присвячені праці багатьох зарубіжних вчених, серед яких на особливу увагу заслуговують публікації Норта Д. [1], Пустовіт Р.Ф. [7, Сіренко Н. [8], Якубенко В. [9] та ін. Вивчення досліджень, проведених зазначеними вченими

свідчить про існування суттєвих розбіжностей у поглядах та підходах до класифікації інституцій, у визначеннях даного поняття. Не дивлячись на значну кількість публікацій за зазначеною тематикою та глибину опрацювання провідними вченими проблеми інституційного забезпечення розвитку підприємств, визначені вище, аспекти поняття інституцій залишаються нерозкритими остаточно.

Одним із основоположників інституціоналізму є Д. Норт. Інституції, згідно класифікації Д. Норта, поділяються на формальні і неформальні. Формальні інституції мають юридичне оформлення і являють собою всю правову базу економіки, що формує економічну поведінку людей. З них найважливішими є інститут права власності, договірне право, цивільне і кримінальне право, які визначають економічну поведінку людей. До формальних інституцій він відносить також політичні інститути: конституцію, закони, що регулюють цивільні і політичні права. Набагато гірше структуровані неформальні інститути, під якими Д. Норт розуміє стійкі звички, традиції, звичаї, загалом, все те, що називають культурою організації [1].

Деякі науковці визначили сутність інституцій, яке, на їхню думку, найбільш глибоко відображає його значення (табл.1).

Таблиця 1

Підходи до визначення поняття «інституція» в науковій літературі

Дослідники	Сутність поняття
А. Гриценко [2]	висхідною категорією, з якої починаються інституції, є категорія «обмеження». Адже саме обмеження спрямовують діяльність у певне русло і є для неї законом. Обмеження як висхідна категорія виявляється у внутрішній обмеженості витратами часу праці, тобто у вартості, яку досліджує трудова теорія, і в зовнішній, кількісній обмеженості благ, яка вивчається маржиналізмом, що засвідчує взаємопроникнення економічних теорій
Н. Метеленко [5]	вихідним для дослідження економічних інституцій є не поняття діяльності чи суспільних відносин, а поняття потреб та інтересів. Отже, виникнення економічних інституцій має характер спонтанної самоорганізації, основу якої складає поділ праці, викликаний розбіжністю системи потреб, інтересів і цінностей людини як дійової особи
С. Матвеев і Л. Лясота [4]	одним із головних формувальних базових елементів економічних інституцій, є соціальні норми поведінки. Норми як неформальні обмеження поведінки впливають з уявлень, сформованих індивідуально на ґрунті організованої ідеології та життєвого досвіду. Вони відіграють надзвичайно важливу роль в обмеженні доступних альтернатив поведінки, визначаючи в такий спосіб і перебіг розвитку інституцій
Р. Пустовіт [6]	ключовим фактором для розуміння інституцій та функціонування господарюючих суб'єктів є правила, які визначаються як довгостроковий дозвіл або заборона щодо підприємницької діяльності, що супроводжується реальними або символічними санкціями чи винагородами, що формує інституційні обмеження
О. Яременка [2]	інституція народжується не лише як спосіб повторювальних дій, а й як спосіб узгодження різних інтересів і цілей взаємодіючих суб'єктів.

	Основу визрівання погоджувального призначення інституцій складає тріада «контакт – конфлікт – контракт». Інституційний механізм якраз покликаний мінімізувати умови виникнення конфліктів
В. Якубенко [8]	концентрує увагу на чотирьох його ознаках, які складають завершене коло в його визначенні. По-перше, у використанні поняття «інституція» опосередковано покладається логічна процедура виведення мікроявищ і процесів на макрорівень. Інституція завжди розглядається як результат соціалізації, суспільного визнання. По-друге, поняття «інституція» пов'язується з організаційним чи правовим оформленням забезпечених легітимністю явищ. По-третє, і в економічному аспекті це головне, будь-яка інституція – це сфера, а точніше, рамки існування та підґрунтя отримання специфікованих форм доходу.

Джерело: побудовано за даними [2,4,5,6,8]

Отже, ключовим завданням інституцій є створення повідомлень про потреби суспільства, тобто генерування інформації у поєднанні з одночасним розв'язанням проблем, що виникають, та підтримкою збалансованості інтересів усіх членів суспільства. Інституції завдяки контролю за розподілом цінностей, доходів і витрат у суспільстві є стимулом економічної активності та підтримують ефективність економічних угод. Також, можемо визначити аграрні інституції як відносно стійкі комбінації факторів, які регулюють господарську поведінку дійових осіб аграрного сектора та є результатом компромісу їх інтересів.

Список використаних джерел:

1. Nort, D. (2000) *Instytutsii, instytutsijna zmina ta funkcionuvannia ekonomiky* [Institutions, institutional change and functioning of economy], Osnovy, Kyiv, Ukraine.
2. Інституційна архітектоніка і механізми економічного розвитку : матеріали наукового симпозиуму / Харківський національний ун-тет ім. В. Н. Каразіна ; НАН України. – Х. : ХНУ, 2005. 298 с.
3. Лопатинський Ю. М., Кифяк В. І. Розвиток аграрного сектора національної економіки на інституційних засадах : [монографія]. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. 248 с.
4. Матвеев С. О., Лясота Л. І. Економічна соціологія [Електронний ресурс]. Суми : Університетська книга, 2006. 184 с. Режим доступу : http://tourlib.net/books_others/matveev.htm.
5. Метеленко Н. Г. Підприємство як інститут національної економіки з погляду системних позицій. *Економічний вісник національного гірничого університету*. 2007. № 1. С. 32-39.
6. Прутська О. О. Інституціоналізм і проблеми економічної поведінки в перехідній економіці : монографія. К. : Логос, 2003. 256 с.
7. Пустовіт Р. Ф. Формування інституціонального середовища підприємництва в трансформаційній економіці : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. д.е.н. : спец. 08.01.01 «Економічна теорія». К., 2006. 36 с.
8. Сіренко Н. М. Організаційно-економічний механізм антикризового розвитку сільськогосподарських підприємств регіону : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.01 – економіка, організація і управління підприємствами. К., 2005. 21 с.
9. Якубенко В. Д. Базисні інститути у трансформаційній економіці : автореф. на здобуття наук. ступеня д.е.н. : спец. 08.01.01 «Економічна теорія». К., 2005. 40 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Наука і освіта в інтелектуально-інноваційному розвитку суспільства»,
присвяченої 60-річчю навчального закладу ВП НУБіП України «Бережанський
агротехнічний інститут» – «Бережанський агротехнічний коледж»

«Наука і освіта в інтелектуально-інноваційному розвитку суспільства»
матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль: ФОП
Паляниця В.А., 2019. 447 с.

ISBN ISBN 978-617-7331-80-2

Підписано до друку 10.05. 2019. Формат 60.90, 1/16. Друк лазерний. Папір офсетний.
Гарнітура TimesNewRoman. Умовно-друк. арк. 27,5 Наклад – 200 прим.
Замовлення № 10052019

Видавець ФОП Паляниця В. А.
Свідоцтво ДК №4870 від 20.03.2015 р.
м. Тернопіль, вул. Б. Хмельницького, 9а, оф. 38. тел. (0352) 528-777.